

Ilustrații: arh. Mărgărit Chelbea-Margo

Consilier artistic: Cristian Cheșuț

Lectorul primei ediții, 1979: Mircea Oprea

Tehnoredactor: Francisc Baja

Ilustrația copertei: Lucian Dobârtă (LuciDO)

Colecția: *DE TOT RÂSUL*

Coordonator colecție: Cornel Udrea

Coperta și ilustrațiile păstrează variantele originale ale primei ediții din 1979.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

UDREA, CORNEL

Obiceiuri de nuntă la cangurii șchiopi/ Cornel Udrea;

postf.: Radu Vida

Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2019

ISBN 978-606-730-506-7

I. Vida, Radu (postfață)

821.135.1

© Cornel Udrea

Toate drepturile sunt rezervate.

Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă
fără acordul Editurii și al autorului.

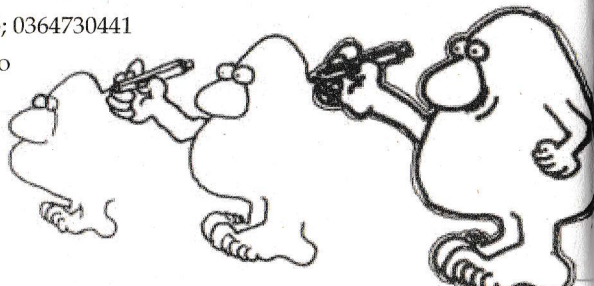
Editura ECOU TRANSILVAN, Cluj-Napoca, 2019

Editor: Nadia Fărcaș

E-mail: office@edituraecou.ro

Telefon: 0745828755; 0364730441

www.edituraecou.ro

Cornel Udrea

•

Obiceiuri de nuntă la cangurii șchiopi

Proză umoristică

Ediția a XV-a

Editura Ecou Transilvan
Cluj-Napoca
2019

CUPRINS

<i>DUPĂ PATRUJ' DĂ ANI</i>	5
ZILE ȘI SCRISORI	13
<i>ZILE. VIAȚA NEROMANȚATĂ A LUI AHILE BILĂ</i>	15
MUNCĂ FOARTE OBȘTEASCĂ	15
O CRITICĂ SEVERĂ	19
GARDA MOARE, DAR NU SE PREDĂ!	21
CĂLĂTORIA LUI AHILE BILĂ	28
ÎNVĂȚÂND ENGLEZA FĂRĂ PROFESOR	32
MINODORA CU... SUSPENS!	33
O MOȘTENIRE CUMPLITĂ	37
...ȘI SCRISORI	43
TĂVARĂȘE DIRECTOR.....	43
STIMATE TOVARĂȘE TRILĂ	44
INEGALABILĂ MINODORA	46
ONORAT TRIBUNAL, ONORAT JUDECĂTOR	47
MAESTRE	49
TOVARĂȘE INSPECTOR	50
DIRECTORE	51
CĂTRE CONDUCERE GOSTAT	52
STRIMATĂ TOVARĂȘĂ AGLAIE	53
CĂTRE ONOR COMITET DIN BLOCUL NOSTRU	54
ȘMECHERE	55
CĂTRE MINISTERUL MEDICINII ȘI SĂNĂTATE	56
STRIMATĂ REDACȚIE A REVISTEI DUMNEAVOASTRĂ.....	57
DRAGĂ	58
TOVARĂȘE	59

NELUȚULE SCUMP	61
RCĂTRE DIRECȚIUNE DE PANARE TV	62
STIMATE TOV. DIR. GEN.	63
INVIDIOȘII (1)	64
INVIDIOȘII (2)	65
BASME	67
INIMOSUL CASCADOR	69
CAPRA CU TREI IEZI	73
CRITICA PE ÎNȚELESUL TUTUROR	75
CONCLUZIILE CAZULUI LUPU	78
RIDICHEA PATETICĂ	83
OBSESII	85
PE PROPRIILE PICIOARE	87
MORALA FĂRĂ FABULĂ	88
FABULĂ	89
TEST DE PERSONALITATE	89
ODISEEA SPAȚIALĂ 1002	91
BASILE	94
DIN ISTORIA MIJLOACELOR DE COMUNICAȚIE	96
GEOLOGIA	98
UN BASM CA ÎN POVEȘTI	99
INUTILITĂȚI DRĂGUȚE	101
ACTIVITATE SPORTIVĂ	103
ROBINSON 24 H.	106
ARSENAL LINGVISTIC DE SEDUCȚIE	111
MU X 75	113
BLITZKRIEG	116
DIN JURNALUL UNUI TÂNĂR DRAMATURG	121
NEVASTĂ-MEA ȘI CALCULATORUL	124
TRATAT DE VISOLOGIE	126
CALCULATORUL CINSTIT	137
FATA MOȘULUI ȘI FATA BABELI	138

ȘOBOLANUL A MĂRTURISIT	142
CIOBANUL VIGILENT	146
PROPUNERE PENTRU UN PROIECT DE SCENARIU CINEMATOGRAFIC INTITULAT "LA UMBRA BATOZEI NATALE"	148
GASTRO-COMICE	151
SUPE STRECURATE ȘI CREME DE LEGUME ȘI ZARZAVAT	155
CIOBE	156
BORȘURI	157
SOTEURI	158
LEGUME CU SMÂNTÂNĂ	160
SOSURI RECI ȘI CALDE	161
APERITIVE CALDE ȘI RECI	163
PREPARATE DIN OUĂ	164
FRIPTURI	166
PREPARATE DIN MĂLAI	167
PREPARATE DIN BRÂNZĂ	168
ALTE PREPARATE	169
ETNOMOLOGII LINGVISTICE	177
PREJUDECATA DE APOI	193
DESPRE CANGURI... CU DRAGOSTE	193
POSTFAȚĂ	219

ZILE

Viața neromanțată a lui Ahile Bilă

MUNCĂ FOARTE OBȘTEASCĂ

Marti, Minodora nu a gătit nimic, ba mai mult, când Ahile s-a întors de la servicii, a găsit-o îmbrăcată cu rochia de evenimente, un sac strălucitor, care foșnea la fiecare pas. Minodora arăta mai mult ca oricând minunat: femeia-pește era pe lângă ea un trucaj grosolan. Ahile, aflat într-una din zilele lui de revoltă în genunchi, și-a uns o pâine cu marmeladă, după care s-a trântit pe un divan citind extrem de atent un ziar vechi în care Mino ținea petale de trandafiri pentru dulceață; Ahile tăcea îndărătnic, știa că doamna Bilă tremură de nerăbdare să-i dea explicații. Într-un târziu i-a făcut hatârul:

– Călătorim, madam, călătorim?

– Nu departe, Ahiluță, numai în județul nostru! Sunt în colectiv!

– Am trecut la muncile câmpului? Ahile folosea pluralul ironiei sale necruțător-conjugale. Dar Minodora era dispusă să treacă peste răutățile gramaticale ale soțului ei. În Ahile urca un grup masiv de draci, fiecare plin de personalitate, mai ales cel din genunchiul stâng care își pierduse controlul. Culese delicat o petală de trandafir de pe pleoapa stângă, apoi continuă calm:

Respect? Și ce faci tu în colectiv? Sectorul zootehnic? Plecați pe mai multe zile sau intempestiv?

– Intempestiv pleci tu, craiule, râse Minodora, eu plec numai până seara. Apoi, cu voce groasă: fac parte dintr-o brigadă obștească de control a activității femeilor în comuna Brău, ai înțeles?

Ahile ridică din umeri indiferent. O lăsase pe Mino să-și facă de cap cu munca obștească, mai ales că o ținea cam mult pe lângă casă...

– Tovarășul vice a trimis deja mașina dupe mine, sosește imediat.

Stătea lângă fereastră pândind mașina, Ahile n-o mai putea opri decât cu propriul deces, dar n-avea chef de scene.

Din stradă se auzi un claxon, dar până să i se stingă eco-ul, Minodora era deja la etajul întâi, se scutura casa scărilor sub entuziasmul ei general.

Ahile mai gândi două gânduri: „Cine o fi propus-o, frate, pe batoză?” și „Asta se îmbată, că nu-și cunoaște măsura”, cel de-al doilea gând devenind în câteva ore faptă: la trei noaptea, Minodora a forțat pus și simplu yalele cu cheia de jos și a intrat cântând puternic un cântec haiducesc. Restul l-a aflat Bilă de la șoferul vicelui, un om bătrân cu care mai mergea câteodată la pescuit.

*

Elanul Minodorei s-a topit foarte repede: mercedesul care trebuia să o aștepte era un IMZ, destul de dărăpănat, iar tovarășul vice era doi tineri, aflați la primul lor decont și indiscutabil prima ieșire pe teren, așa că Minodora, după o rapidă evaluare a figurii celor doi, a preluat frânele acțiunii, instalându-se în față.

După ieșirea din oraș a început să le explice tinerilor că ceea ce văd este grâu, ovăz, țărani, moară, ploi și, fără a-și ascunde vârsta, doar se afla în interes de serviciu nu la plimbare de plăcere, a menționat că pe vremea ei grâul era gâu, ovăzul-ovăz, țăranul-țăran, și când spunea *țăran* arăta cu mâna în sus, izbind în prelată. A cerut o țigară de la șofer, ocazie cu care și cei doi au cerut, aflându-se, ca și Minodora, la primul lor *fum*.

Înainte de a intra în comuna Brău a împărțit sarcini precise, le-a făcut băieților o critică preventivă pentru mutismul lor defetist, pe unul l-a bătut ușurel pe obraz, pe celălalt nu. Cu șoferul nici n-a încercat. Au sosit cu toate pânzele sus și cu o dorință fermă de activitate obștească pe linie feminină.

Oficialitățile satului făcuseră însă greșeala să se afle însă la muncile câmpului, așa că lângă sediul consiliului popular nu i-a întâmpinat decât un câine negru, foarte nervos. Minodora a ieșit după zece minute cu poșeta în față, fapt care le-a insuflat oarecare curaj și celor doi *colegi* care s-au postat în spatele umerilor ei lați.

Astfel, în formație de luptă completă, au intrat în sediu. Minodora a încercat toate ușile, la ultima a avut succes, dar din păcate încăperea nu era destinată pentru birou. După vreo douăzeci de minute de așteptare s-a deschis o fereastră și un bătrânel simpatic i-a întrebat dacă au venit pentru contractări. Minodora i-a răspuns răstit că va lua măsuri, dar replica n-a fost una să-l deruteze pe octogenar: a închis geamul, nu înainte de a spune: „Doamne-ajută!”.

Li se făcuse o foame cumplită, dar Minodora nu părăsea postul de observație. Unul din tineri, care s-a dus la cooperativă să aducă *brână rece*, s-a întors cu o cutie de biscuiți pe care i-au ronțait pe îndelete.

De-abia pe la 8 seara au făcut cunoștință cu directorul căminului cultural, însă acesta pleca la oraș, astfel că de

problemele femeilor a fost înărcinat să se ocupe agentul sanitar, căruia tocmai îi născuse nevasta, plus că avea și multe *argumente* pe acasă.

Într-adevăr activitatea de masă a fost peste așteptări: brânză de burduf, roșii, ardei, pui cu mujdei, o masă de zece persoane în jurul căreia s-au așezat de-o parte Minodora și cei doi tineri, de cealaltă parte a baricadei tronând agentul sanitar și soacră-sa, o bătrână de vreo 90 de ani cu gura știrbă și care zâmbea timid. La asemenea masă îmbelșugată s-a adus tocmai ceea ce trebuia: o țuică ce putea înlocui cu succes petrolul în lampă, un vin rece și parfumat, în cană de lut; Minodora a trasat repede câteva sarcini pentru activitatea viitoare a căminului cultural, după care s-a trecut la un plan de măsuri concrete în ceea ce privește vinul.

Prima care a dat semne de oboseală a fost oacra agentului sanitar: după ce a pupat-o pe Minodora, i-a declarat că seamănă cu Tomazian și a plecat să se culce. Cei doi s-au retras pe sub mese instantaneu, așa că numai Mino și agentul sanitar au rămas față în față pe câmpul de bătălie și, spre lauda Minodorei, după două ore gazda a început să cânte câteva piese de rezistență învățate în armată. La ultima a cântat numai refrenul, după care s-a ridicat și Minodora a rămas singură. Șoferul a găsit-o cu capul în palme râzând de o roșie.

Activitatea obștească a Minodorei a dat rezultate, dar nu pe cele scontate, cei doi tineri, datorită faptului că aveau a doua zi o durere de cap formidabilă, au întocmit un referat tendențios și au blestemat vinul botezat și pe „tovarășa obștească”.

Minodora i-a cerut dimineață lui Ahile o țuică mică și a jurat între două înghițituri să nu mai participe *jamais* la munca obștească.

O CRITICĂ SEVERĂ

De astă-dată Ahile simte că întâlnirea cu directorul va fi fatală pentru cartea sa de muncă: timp de cinci minute i-a strigat în receptor *ceva*, în orice caz românește, dar într-un dialect de mult apus, a reținut doar o formă recentă a acestuia: *trrrreci la mine!*

Trrrrece pe coridoare și dorește fierbinte să se caște pământul în fața lui, adică cimentul, să se întâmple o drăcie de aia tectonică, o falie, dar nu se întâmplă nimic, nu poate să spună: *nu pot sări peste falie, tovarășe director, mă înghite geologia!*, cimentul e neted, e compact, e sfârșitul lumii. Se sprijină de clanță ca într-o cârjă și, înghițând un oftat cu gabarit depășit, deschide ușa. Directorul, roșu la față, cu o vână pe frunte, care aleargă cu răutate de sus în jos, scrie, rupe hârtia, se rupe un stilou, sare cerneală, Bilă înlăuntrul său: *adio Minodora!*

– Mă, Bilă, strigă răgușit directorul, de ce l-ai făcut bou pe animalul ăla de Bumbușcă? Răspunde, că te trimit să ambalezi scobitori până la pensie.

Bilă își dă vocea la obiecte pierdute.

– Vrei să spui că nu l-ai făcut tâmpit pe deșteptul ăla? se potolește directorul un pic și îi arată un scaun.

Bilă se așează în profil, are ceva dintr-o monedă antică, fiindcă literalmente este deteriorat:

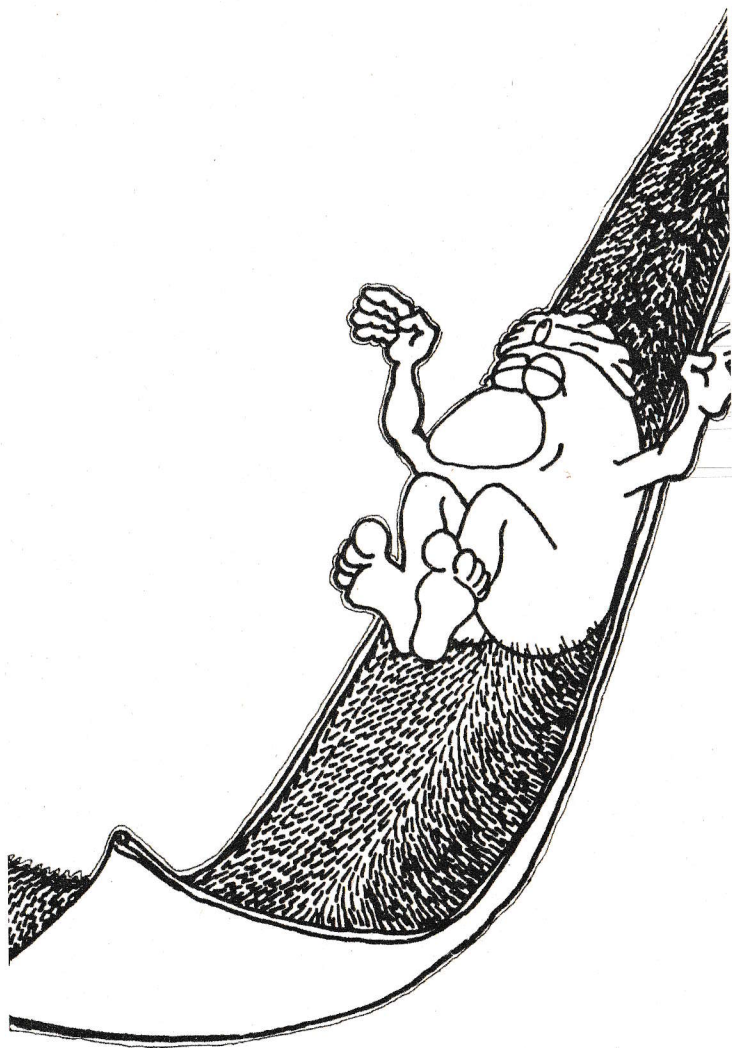
– Mă tachinează în permanență, râde de mine, face glume incredibile, șoptește el și tace speriat.

– I-ai spus *mârlan notoriu* la măgarul ăla, așa-i?

– I-am spus, recunoaște supus Bilă.

Directorul tace și el, apoi aprinde o țigară, stă o clipă cu pachetul în mână și îl întinde și lui Bilă.

Ahile se servește, rupe vreo două chibrite până să-și aprindă țigara scuturată de degetele înspăimântate.

– Bilă, să nu-i mai spui invective la dobitocul ăla că te trimite la comisia de judecată! Ieși afară, am treabă!

Bilă se trezește în anticameră, ia cuierul în spate, adună paltoanele, dar e fericit. Aleargă spre colțișorul lui de la arhivă, la dosarele lui dragi, singur, fără niciun intrus, le mângâie deja cu o mână de îndrăgostit. *E un director bun, șoptește el, un om dintr-o bucată. Ai văzut cum m-a pus la punct?*

GARDA MOARE, DAR NU SE PREDĂ!

Ahile își trece peste frunte mâna asudată, îi vâjâie capul cunplit, ca după un chef monstruos. Privea în jur buimac fără să recunoască locurile: o căsuță dărăpănată, îmbrăcată în viță sălbatică, oameni intrând și ieșind agitați, firma care se ține în câteva cuie prăpădite: *Poste; ce poștă, nene, care poștă, unde sunt?*, auzea vorbindu-se franțuzește în jurul său, oamenii erau îmbrăcați ciudat, sclipeau căști și arme, ca într-un film de epocă. Lângă el se opri un tânăr îmbrăcat într-o uniformă militară roșie:

– M'sieu, e timpul să vă pregătiți, acuși sosește împăratul!

Bilă se trezi răspunzându-i, habar n-avea cum, în franceză și la obiect:

– Imbecilule, de ce crezi că mă aflu aici? Adu-mi un pahar de vin.

Tânărul se precipită pe o stradă rău pavată, Ahile nu mai are timp să se minuneze pentru că trei trăsură, cu cai asudați, conduși de vizitii în mare ținută, fac să scapere pavajul și să zdrăngăne geamurile în cercevelele putrede. O față albă, înspăimântător de palidă, se apleacă pe una dintre ferestrele primei trăsură spre Bilă:

– Când ajungem la Soisson, locotenente?

Respect Bilă, privindu-l fix, răspunde calm:

– Mai sunt șase leghe, într-o oră jumate sunteți acolo.

Micul caporal îl privește și el scrutător, apoi îi zâmbește obosit:

– Ce zici, îi dăm lui Blücher o papară strașnică?

– Sire, am fost pe câmpul de luptă de la Friedland și Wagram, spune Ahile răspicat, în loc de alt răspuns.

– Cum te cheamă, locotenente?

– Așil Bilă, mon entrepreneur, locotenent de ulani!

– Gérald, spune „mon entrepreneur” spre interiorul opac al trăsurii, Așil Bilă este, începând din acest moment, căpitan de ulani. En route!

Trăsurile dispar în același zgomot greu, amenințător, o fetișcană rămâne cu batista în mână în timp ce pe obraz lacrimile îi curg șiroaie. Era întâia zi prevestitoare de rele a acelei dimineți de 11 iulie a anului 1815.

Ahile se trezi că strigă cu vocea ascuțită de enervare:

– Armand, gascon puturos, adu-mi calul, nătărăule!

Nătărăul apare de sub o poartă apropiată cu calul de frâu și cu un pahar de vin în cealaltă mână. Din cauza emoției, Ahile vrea să încalce paharul.

*

Wellington ascultă posac raportul agentului său secret:

– Era un locotenent tânăr, sir, aproape un copil, dar răspunsul lui dovedea curaj înconștient, dorință de sacrificiu. Toți sunt așa!

– Cum spui că îl cheamă? Întrebă Wellington.

– Așil Bilă, sir, micul caporal l-a avansat chiar acolo, în Villers-Cotterets, căpitan!

– Dacă aș avea o mie de Bilă, o mie de viteji ca el! murmură generalul englez. Ți-ai făcut decontul, Jonathan?

– Ce să-mi fac, sire? Întrebă nedumerit agentul secret.

– Nimic, dragul meu, nimic, am uitat că deconturile încă nu s-au inventat, trăsni-le-ar! Du-te să te culci, ne așteaptă zile grele! Chiar mâine trebuie să fiu la un bal, la ducesa de Richmond, în Bruxelles.

Dacă ar fi știut bătrânul combatant, care în taină îl admira pe nabulione, că acesta se afla foarte aproape de lumina policandelor din marele salon al ducese, desigur că ar fi renunțat chiar din acea clipă la discuțiile galante și la ochiadele aruncate în decolteul doamnelor, indiferente la marea bătălie în care erau angajate cele mai strălucitoare forțe ale Europei. Dar nu știa nimic. Telexul său călare, viteazul căpitan Singleton zăcea cu piciorul scrântit într-un han ordinar de la granița Franței. În loc de medic îl veghea un soldat francez cu baioneta la pușcă.

*

Ney, depășit de evenimente, imun la entuziasmul lui Napoleon, a lăsat să-i scape Quatre-Bras, ocupat cu doar câteva unități înarmate slab. Împăratul îl muștră părintește, dar mareșalul se gândea în aceea clipă că până la pensie mai avea 6 ani, în caz că nu ar fi căzut pe câmpul de bătălie. Cartea de muncă o lăsase acasă, dintr-un spirit de prevedere care avea să-i fie mai târziu fatal. Pe ușa camerei, în care cei doi priveau apusul soarelui, intra un căpitan de ulani cu o figură dărză:

– Maiestate, sunt căpitanul Așil Bilă, vin de la moara din Ligny!

– Vorbește, căpitane, te recunosc! Ne-am mai întâlnit!

– Vă mulțumesc, sire! Dar mi-e teamă că veștile nu sunt prea grozave, tovarășe director!

Napoleon îl privi amuzat, dar și contrariat, bătând cu cizma în podea:

Respect — Vorbește, pentru numele lui Dumnezeu!

Ahile gândi: *o fi el tăticul francezilor, dar nici să vorbesc cu procură în numele Celui-de-Sus nu se poate. Se trezi totuși strigând indignat:*

— Sire, contele general de Bourmont a trecut la prusaci!

În încăpere se lăsă o liniște grea, se auzea un ceas cu pendulă depănând vremea. Napoleon își ascunse capul în palme, apoi îi spune lui Ney, cu glasul stins, alb:

— Omul tău, Ney, omul tău, ce cadre crești și tu!

*

Armand, gasconul leneș, îi face cizmele căpitanului său. Fluieră un cântec monoton care zgârie nervii lui Ahile. Se răstește la el, după care întreabă blând:

— Da' pe ăla, *Tudorișo nene*, îl știi, sau *Lele cu strungăreață*?

Armand scapă o cizmă din mână:

— Quoi?

— Nu te știi la folclor, băiete, ești candriu rău, ofteză Ahile și se întinde pe scândurile tari ale unui pat improvizat.

Afară stăruie o liniște amenințătoare. Se aud doar gărzile strigându-se. Chiar lângă cort câțiva soldați fac pronosticuri despre un meci de pelotă între englezi și francezi. Cei care dăduseră rezultat de egalitate aveau să moară peste câteva ore.

Ahile se gândește la Minodora, dar nu știe de unde s-o ia. Din secolul XX, sau de la începutul celuiilalt? Parcă îi e dor de niște clătite cu zmeură, dar mai degrabă ar vrea să-l vadă pe Trilă, pe Trilă se corectează el, acolo în liniile prusace, să-l atace la sabie.

Armand a adormit cu cizma în mână și sforăie pe două voci. *Îi tai ziua și la prima ședință îl trimite la munca de jos,*

hotărăște Ahile, după care iese afară pentru ceva. Zarea e roșie ca sângele și în vale prusacii își aprind focurile.

*

Grouchy ascultă cu gândurile aiurea cuvintele lui Napoleon. Este un incapabil notoriu, dar Napoleon îl ține lângă el din cauza Iosefinei, căruia îi este un fel de verișor al cumnatei mătușii unchiului Bobinet. Cei 30.000 de oameni pe care îi comandă Grouchy vor decide în final soarta bătăliei de la Waterloo, dar aceștia nu vor veni în ajutorul armatei din cauza acestui mototol cu favoriți până la mărlul lui Adam. Și cât ar fi trebuit exploatată victoria asupra lui Blücher acolo, la Ligny...

Napoleon își aduce aminte de cuvintele acelui tânăr căpitan cu cizmele lustruite și sabia strălucitoare:

— Sire, iertați-mi îndrăzneala, dar treceți-l pe Grouchy cu o treaptă de salarizare mai jos, mutați-l la un alt servici, că ne va aduce prejudicii la plan!

Napoleon i-a ascultat cuvintele straniei, îl considera un pic nebun, dar de o nebunie frumoasă, capabilă de jertfă și, în loc de răspuns, l-a tras lângă o fereastră de unde i-a arătat frunzele unui plop. De ce i-am arătat frunzele, de ce, se întrebă Napoleon, în loc să-l ascult? Acum e însă prea târziu. Oamenii acestui îmbrobodit nu se zăresc... Îl voi trimite pe Bilă, după acest imbecil, trebuie să facem joncțiunea!

Ahile încăleacă dintr-un salt, dar coboară rapid, luase calul altui căpitan. Îi șterge din mers lui Armand una peste scăfârlie, după care dispare în noaptea care cobora tot mai jos.

*